
**Chambre des représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

29 DÉCEMBRE 1998

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 9 mars 1993
tendant à réglementer et à contrôler
les activités des entreprises de
courtage matrimonial**

PROJET DE LOI

**relatif à l'action en cessation des
infractions à la loi du 9 mars 1993
tendant à réglementer et à contrôler
les activités des entreprises de
courtage matrimonial**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET
CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES
MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE (1)

PAR
M.Julien VERSTRAETEN

(1) Composition de la commission : Voir p. 2.

Voir:

- 1815 - 98 / 99 :

- N° 1: Projet de loi.

- 1816 - 98 / 99 :

- N°1: Projet de loi.

- N°2 : Amendements

Voir aussi :

- N° 4 : texte adopté par la commission.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

**Belgische Kamer
van volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

29 DECEMBER 1998

WETSONTWERP

**houdende wijziging van de wet van
9 maart 1993 ertoe strekkende de
exploitatie van huwelijksbureaus te
regelen en te controleren**

WETSONTWERP

**aangaande de vordering tot staking
van de inbreuken op de wet van
9 maart 1993 ertoe strekkende de
exploitatie van huwelijksbureaus te
regelen en te controleren**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS,
DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Julien VERSTRAETEN

(1) Samenstelling van de commissie : Zie p. 2.

Zie:

- 1815 - 98 / 99 :

- N° 1: Wetsontwerp.

- 1816 - 98 / 99 :

- N° 1: Wetsontwerp.

- N° 2 : Amendementen

Zie ook :

- N° 4 : Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion de 9 décembre 1998.

**I. EXPOSE DU VICE-PREMIER MINISTRE
ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES
TÉLÉCOMMUNICATIONS, CHARGÉ DU
COMMERCE EXTÉRIEUR**

Le présent projet vise à adapter la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial.

En vigueur depuis près de cinq ans, cette loi visait à mettre fin aux innombrables abus dont se rendent coupables les agences matrimoniales à l'égard des personnes en quête d'un compagnon ou d'une compagne. Le courtage matrimonial vise en effet toute activité consistant à offrir des rencontres entre personnes ayant pour but direct ou indirect la réalisation d'un mariage ou d'une union stable.

Les principales mesures de protection prévues par la loi actuelle sont les suivantes :

* les entreprises de courtage matrimonial doivent s'enregistrer auprès du Ministère des Affaires économiques;

(1) Composition de la commission :
Président : M. Ansoms

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. M. Ansoms, Mme Creyf, MM. Moors, Willems.	MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
P.S. MM. Demotte, Larcier, Toussaint.	Mme Burgeon, MM. Delizée, Dighneef, Mook.
V.L.D. MM. De Grauwe, Lano, van den Abeelen.	MM. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
S.P. MM. De Richter, Verstraeten.	MM. Bartholomeeussen, Cuyt, Schoeters.
P.R.L.- MM. Clerfayt, Hotermans. F.D.F.	MM. Denis, Seghin, Wauthier.
P.S.C. M. Fournaux.	MM. Arens, Mairesse.
V.B. M. Van den Broeck. Agalev/M. Deleuze. Ecolo	MM. Geraerts, Lowie. MM. Tavernier, Wauters.

C. — Membre sans voix délibérative
V.U. M. Van Hoorebeke.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft deze wetsontwerpen besproken tijdens haar vergadering van 9 december 1998.

**I. TOELICHTING DOOR DE VICE-EERSTE
MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE
EN TELECOMMUNICATIE, BELAST MET
BUITENLANDSE HANDEL**

Dit ontwerp beoogt de aanpassing van de wet houdende wijziging van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren.

In voege sedert zowat vijf jaar, beoogde deze wet een einde te stellen aan de talloze misbruiken vanwege sommige huwelijksbureaus waarvan de personen, op zoek naar een metgezel of een metgezellin, de slachtoffers zijn. Onder huwelijksbemiddeling verstaat men inderdaad elke activiteit die erin bestaat, ontmoetingen tussen personen te bewerkstelligen die als rechtstreekse of onrechtstreekse bedoeling hebben, een huwelijk of een vaste relatie tot stand te brengen.

De belangrijkste beschermingsmaatregelen voorzien door de huidige wet zijn de volgende :

* de huwelijksbemiddelingsbedrijven moeten geregistreerd worden bij het Ministerie van Economische Zaken ;

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Ansoms

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. H. Ansoms, Mevr. Creyf, HH. Moors, Willems.	MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
P.S. HH. Demotte, Larcier, Toussaint.	Mevr. Burgeon, HH. Delizée, Dighneef, Mook.
V.L.D. HH. De Grauwe, Lano, van den Abeelen.	HH. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
S.P. HH. De Richter, Verstraeten.	HH. Bartholomeeussen, Cuyt, Schoeters.
P.R.L.- HH. Clerfayt, Hotermans. F.D.F.	HH. Denis, Seghin, Wauthier.
P.S.C. H. Fournaux.	HH. Arens, Mairesse.
V.B. H. Van den Broeck. Agalev/H. Deleuze. Ecolo	HH. Geraerts, Lowie. HH. Tavernier, Wauters.

C. — Niet-stemgerechtigd lid
V.U. H. Van Hoorebeke.

* les annonces présentant des candidats au mariage, émanant de ces entreprises, doivent comporter des mentions destinées à éviter toute tromperie dans le chef des consommateurs (les coordonnées de l'entreprise ainsi que des renseignements objectifs sur le (la) candidat(e) présentée);

* le contrat de courtage matrimonial doit comporter un certain nombre de mentions décrivant notamment l'étendue des services concernés ainsi que les caractéristiques de la personne recherchée par le client;

* le client bénéficie d'un délai de réflexion de sept jours à compter de la signature du contrat, pendant lequel il peut renoncer à ce dernier sans frais ni indemnités;

* en cours de contrat, le client peut résilier ce dernier à l'expiration de chaque trimestre moyennant des indemnités dont le maximum est fixé par la loi;

* corollaire de la faculté de résilier en cours de contrat, l'échelonnement des paiements sur la durée totale du contrat permet de proportionner le paiement aux services réellement prestés.

Les modifications apportées par le projet de loi visent à combler quelques lacunes ou imperfections dont profitent certaines entreprises au détriment des consommateurs, particulièrement les plus faibles et les moins bien informés. Ces modifications sont essentiellement les suivantes :

* afin de supprimer toute possibilité pour le client de résilier le contrat en cours d'exécution, certaines entreprises imposent des contrats d'une durée maximale de trois mois. Le projet modifie les règles en matière de résiliation et autorise dorénavant la résiliation au terme de chaque mois, pour les contrats conclus pour un trimestre;

* les règles en matière d'échelonnement des paiements sont mieux précisées (paiements mensuels pour les contrats de trois mois, bimestriels pour les contrats de six mois, trimestriels pour les contrats de neuf ou douze mois);

* les mentions informatives du contrat sont complétées. Outre la clause de renonciation déjà prévue, devront également figurer une clause informant le client de l'interdiction de payer un acompte avant la fin du délai de réflexion, de même que des indica-

* de aankondigingen over huwelijkskandidaten, die uitgaan van deze bedrijven, moeten vermeldingen bevatten met de bedoeling elk bedrog naar de gebruiker toe, te vermijden (de gegevens over het bedrijf evenals objectieve inlichtingen over de voorgestelde kandida(a)t(e) ;

* de huwelijksbemiddelingsovereenkomst moet een aantal vermeldingen bevatten, die meer bepaald de omvang van de betrokken diensten beschrijft evenals de karakteristieken van de persoon die door de klant wordt opgezocht ;

* de klant geniet een overwegingstermijn van zeven dagen vanaf de ondertekening van de overeenkomst, tijdens dewelke hij aan deze laatste kan verzuken zonder kosten of vergoedingen ;

* tijdens de duur van de overeenkomst kan de klant deze opzeggen na afloop van elk trimester middels een schadevergoeding waarvan het maximumbedrag door de wet wordt bepaald ;

* het logische gevolg van de mogelijkheid tot opzegging gedurende de looptijd van de overeenkomst is, dat de spreiding van de betalingen over de ganse looptijd, toelaat een verhouding te scheppen tussen de betaling en de werkelijk gepresteerde diensten.

De wijzigingen, die aangebracht worden door het wetsontwerp, beogen de onvolmaaktheden en leemten weg te werken, waar bepaalde bedrijven misbruik van maken ten nadele van de gebruikers, meer in het bijzonder de zwakste en de minst goed ingelichte. Essentieel zijn deze wijzigingen de volgende :

* teneinde elke mogelijkheid uit te sluiten zijn overeenkomst gedurende de duur ervan op te zeggen, leggen sommige bedrijven de klant overeenkomsten op met een maximumlooptijd van drie maanden. Het ontwerp wijzigt de regels betreffende opzegging en laat voortaan de opzegging toe op het einde van elke maand, voor de overeenkomsten die voor een trimester werden aangegaan;

* de regels inzake spreiding van betalingen zijn verduidelijkt (maandelijkse betalingen voor de overeenkomsten van drie maanden, tweemaandelijkse betalingen voor de overeenkomsten van zes maanden, driemaandelijkse betaling voor de overeenkomsten van negen of twaalf maanden) ;

* de informatieve vermeldingen in de overeenkomst worden aangevuld. Naast de reeds voorziene clausule over verzaking, moet ook een clausule voorkomen die de klant inlicht over het verbod een voorschot te betalen vóór het einde van de overweging-

tions sur la faculté et les modalités de résiliation en cours de contrat;

* un éventail complet de sanctions est introduit dans la loi : procédure d'avertissement, de cessation et de règlement transactionnel des infractions, de même que sanction administrative de retrait de l'enregistrement des entreprises en infraction.

L'introduction d'une action en cessation nécessite une modification de l'article 589 du Code judiciaire, matière visée à l'article 77 de la Constitution et donc bicamérale. C'est la raison pour laquelle cette disposition est présentée dans un projet de loi distinct.

II. DISCUSSION GENERALE

Mme Creyf souhaite obtenir des éclaircissements sur deux points. En premier lieu, le Conseil d'Etat ne souhaite pas se prononcer sur la constitutionnalité de ce projet de loi tant que la Cour d'arbitrage n'aura pas répondu à trois questions préjudicielles posées en cette matière (voir l'avis du Conseil d'Etat, Doc. n° 1815/1, pp. 21-22). Dans son exposé introductif, le vice-premier ministre n'a, lui non plus, rien dit à ce sujet. L'intervenante demande quelle est la répartition des compétences entre la législation fédérale, d'une part, et les régions et communautés d'autre part. Elle demande plus particulièrement à être éclairée sur le rapport entre la loi du 9 mars 1993 et le décret flamand du 10 novembre 1993 contenant des mesures d'amélioration de la qualité des services offerts par les agents matrimoniaux et relationnels (*Moniteur belge* du 22 décembre 1993).

De plus, l'intervenante constate qu'un arsenal de sanctions extrêmement bien fourni a été prévu ou, autrement dit, que l'administration se voit attribuer un rôle important en cette matière.

Le vice-premier ministre répond que la Cour d'arbitrage, dans son arrêt n° 105/98 du 21 octobre 1998, a déjà répondu à ces questions préjudicielles en déclarant que la loi du 9 mars 1993 ne viole en rien les règles établies par ou en vertu de la Constitution en vue de répartir la compétence entre l'Etat, les communautés et les régions.

Le président, M. Ansoms, fait observer que l'existence du décret flamand susmentionné démontre que tant les communautés que l'autorité fédérale sont compétentes en cette matière. Lorsque la loi fédérale instaure le principe de l'inscription, le pouvoir décretaal est compétent pour assortir cet agrément de conditions d'ordre qualitatif.

stermijn, evenals aanwijzingen over de mogelijkheid tot en de modaliteiten voor opzegging in de loop van de overeenkomst ;

* een volledige waaier van sancties wordt in de wet ingevoerd : een verwittigingsprocedure, een stakingsprocedure en een procedure voor een regeling in der minne, evenals een administratieve sanctie van intrekking van de registratie van de overtredende bedrijven.

Het invoeren van een vordering tot staking maakt een wijziging van artikel 589 van het Gerechtelijk Wetboek noodzakelijk, dat handelt over een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet en bijgevolg met toepassing van het tweekamerstelsel. Dit is de reden waarom deze bepaling wordt voorgesteld in een afzonderlijk wetsontwerp.

II. ALGEMENE BESPREKING

Mevr. Creyf wenst 2 verduidelijkingen. Vooreerst wenst de Raad van State zich niet uit te spreken over de grondwettigheid van dit wetsontwerp, zolang het Arbitragehof niet heeft geantwoord op drie terzake gestelde prejudiciële vragen (zie Advies van de Raad van State, Stuk nr 1815/1, blz. 21 - 22). In zijn inleiding heeft de vice-eerste minister hier evenmin iets over gezegd. Welnu, spreekster wenst te vernemen hoe de bevoegdheidsverdeling ligt tussen enerzijds de federale wetgever en anderzijds de Gewesten en Gemeenschappen. Met name wenst zij een duidelijke toelichting bij de verhouding tussen de wet van 9 maart 1993 enerzijds en het Vlaams decreet van 10 november 1993 houdende maatregelen tot kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door huwelijks- en relatiebemiddelaars (B.S. 22 december 1993) anderzijds.

Bovendien stelt spreekster vast dat in een zeer groot sanctionneringsarsenaal wordt voorzien of m.a.w. dat de administratie terzake een grote rol krijgt toebedeeld.

De vice-eerste minister antwoordt dat het Arbitragehof, in zijn arrest nr. 105/98 van 21 oktober 1998, van reeds heeft geantwoord op deze prejudiciële vragen door te stellen dat de wet van 9 maart 1993 geen schending inhoudt van de regels die door of krachtens de Grondwet worden ingesteld om de bevoegdheid te verdelen tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

De Voorzitter, de h. Ansoms merkt op dat het bestaan van het voornoemde Vlaams decreet aantoont dat zowel de Gemeenschappen als de federale overheid bevoegd zijn in deze materie. Waar de federale wet het principe van de inschrijving invoert, is de decreetgever bevoegd om kwalitatieve voorwaarden aan deze erkenning te verbinden.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

A. PROJET DE LOI N° 1815/1

Les articles 1er à 11 ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté à l'unanimité.

B. PROJET DE LOI N° 1816/1

Art. 1er et 2

Ces articles ne donnent pas lieu à discussion et sont adoptés à l'unanimité.

Art. 3

Le ministre présente un amendement (n° 1 - Doc. n° 1816/2). Celui-ci vise à adapter le libellé proposé de l'article 589 du Code judiciaire (compétences du président du tribunal de commerce) à celui de l'article 3 du projet de loi relatif à l'action en cessation des infractions à la loi relative aux contrats portant sur l'acquisition d'un droit d'utilisation d'immeubles à temps partagé (Doc. n° 1717/1), tel que ce projet a été adopté le matin même par cette même commission.

*
* *

L'amendement n° 1 du gouvernement, ainsi que l'article 3 ainsi modifié, sont adoptés à l'unanimité.

*
* *

Art. 4

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est également adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

J. VERSTRAETEN

Le président,

J. ANSOMS

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

A. WETSONTWERP NR 1815/1

Bij de artikelen 1 tot en met 11 worden verder geen opmerkingen gemaakt. Ze worden eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

B. WETSONTWERP NR 1816/1

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen geven geen aanleiding tot bespreking. Ze worden eenparig aangenomen.

Art. 3

De minister dient een amendement nr 1 (Stuk nr 1816/2) in. Dit beoogt de voorgestelde redactie van artikel 589 van het Gerechtelijk Wetboek (bevoegdheden van de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel) aan te passen aan de redactie van artikel 3 van het wetsontwerp aangaande de vordering tot staking van de inbreuken op de wet betreffende de overeenkomsten inzake de verkrijging van een recht van deeltijds gebruik van onroerende goederen (Stuk nr 1717/1), zoals dit laatste deze morgen door deze zelfde Commissie werd aangenomen.

*
* *

Amendement nr 1 van de Regering, evenals het aldus gewijzigde artikel 3, worden eenparig aangenomen.

*
* *

Art. 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt eveneens eenparig aangenomen.

De Rapporteur,

J. VERSTRAETEN

De Voorzitter,

J. ANSOMS